

Open Access
Infrastructure
for Research in Europe

OpenAIRE

Projekts OpenAIRE un brīvpieejas nodrošināšana
Eiropas Komisijas finansēto projektu ietvaros
izstrādātajām zinātniskajām publikācijām

Sandra Ranka, LU Bibliotēkas Informācijas un bibliogrāfijas nodaļas galvenā
bibliotekāre, projekta OpenAIRE Latvijas kontaktpunkta koordinatore

OpenAIRE (1)

Open Access Infrastructure for Research in Europe

- Eiropas Komisijas 7. ietvara programmas projekts
- Projekta ilgums - trīs gadi (2009-2012)
- Dalībnieku skaits – 38 no 27 Eiropas valstīm

OpenAIRE nacionālie kontaktpunkti

Region 1 North (DTU)

Denmark
(Danish Technical University)

Finland
(University of Helsinki)

Sweden
(National Library of Sweden)

Region 2 South (UMINHO)

Cyprus
(University of Cyprus)

Greece
(National Documentation Center)

Italy
(CASPAR)

Malta
(Malta Council for Science & Technology)

Portugal
(University of Minho)

Spain
(Spanish Foundation for Science & Technology)

Region 3 East (eIFL)

Czech Republic
(Technical University of Ostrava)

Hungary (HUNOR)

Lithuania
(Kaunas Technical University)

Romania
(Kosson)

Slovakia
(university Library of Bratislava)

Bulgaria
(Bulgarian Academy of Sciences)

Estonia
(University of Tartu)

Latvia
(University of Latvia)

Poland
(ICM – University of Warsaw)

Slovenia
(University of Ljubljana)

Region 4 West (UGENT)

Austria
(University of Wien)

Belgium
(Universtiy of Gent)

France
(Couperin)

Germany
(University of Kostanz)

Ireland
(Trinity College)

Netherlands
(Utrecht University)

UK
(SHERPA)

OpenAIRE (2)

- Projekta misija- atbalstīt un veicināt brīvpieejas (Open Access) piekļuvi zinātniskajiem informācijas resursiem Eiropas akadēmiskajā un zinātniskajā vidē
 - Projekts veicina plašu Open Access iniciatīvu pieņemšanu un izplatīšanu atbilstoši Eiropas Open Access iniciatīvām
- Palīdzēt pētniekiem izpildīt 7. ietvara programmas un Eiropas Pētniecības padomes finansēto projektu prasības
 - Pētniecības rezultātu elektronisko versiju brīvpieejas nodrošināšanu institucionālajā vai nozaru repositārijā

Projekta galvenie mērķi:

Piedāvāt atbalstu zinātniekiem un zinātniskajām institūcijām, sadarbībā ar Eiropas Komisijas projektu nacionālajiem kontaktpunktiem, EK projektu un programmu Open Access nostādņu prasību izpildē

- EK 7.ietvara programmas Open Access nostādnes un Eiropas Pētniecības padomes Open Access vadlīnijas

○ Palīdzēt zinātniekiem deponēt zinātniskās publikācijas institucionālajos vai nozaru repositārijos

- izveidoti Informācijas un atbalsta dienesti visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, sadarbojoties 27 valstu nacionālajiem Open Access informācijas dienestiem

OpenAIRE (3)

- Latvijas Universitātes Bibliotēka - projekta OpenAIRE reģionālais pārstāvis Latvijā
 - pārstāv un reprezentē projektu Latvijā un sadarbojas ar citiem projekta dalībniekiem
 - projekta OpenAIRE Informācijas un atbalsta dienests
 - nacionālais Open Access informācijas dienests

LU Bibliotēkas darbība

- Identificēt un kontaktēties ar projektu koordinatoriem, kuru FP7 atbalstīto projektu līgumos ir minēts Open Access noteikums Nr.39
 - EK pārstāvji piegādā informāciju centralizēti
 - Saņem informāciju no nacionālajiem 7. ietvara programmas kontaktpunktiem

Eiropas Open Access nostādnes

- Eiropas Komisijas 7. letvara programmas Open Access nostādnes (*EC Open Access Pilot in FP7*)
- Eiropas Pētniecības padomes Open Access vadlīnijas (*ERC Scientific Council Guidelines for Open Access*)

Eiropas Komisijas 7. Ietvara programmas Open Access nostādnes

Eiropas Komisijas 7. ietvara programmas Open Access nostādnes attiecas uz jebkuru publikāciju:

- kas izstrādāta vienā no septiņām nozarēm:
 - enerģija,
 - informācijas un komunikāciju tehnoloģijas,
 - sociālekonomika un humanitārās zinātnes,
 - zinātne,
 - vide (arī klimata pārmaiņas),
 - veselība,
 - zinātne sabiedrībā,
 - zinātniskās infrastruktūras (e-infrastruktūras).

Eiropas Komisijas 7. ietvara programmas Open Access nostādnes attiecas uz jebkuru projektu minētajās nozarēs:

- kura finansējuma līgums parakstīts pēc 2008. gada augusta (ietverot līguma noteikumu Nr. 39)
- Līguma noteikums Nr. 39 pieejams:

ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/docs//fp7-ga-clauses-v6_en.pdf

- Projektu līguma noteikums Nr. 39 nosaka:
 - Jādeponē 7. ietvara programmas projektu pētniecības rezultātus institucionālajā vai nozares repositārijā
 - Jānodrošina zinātnisko rezultātu brīvpieeju 6 vai 12 mēnešu laikā pēc publicēšanas
 - 6 mēnešus: enerģijas, vides, veselības, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju, zinātnes infrastruktūru nozarēs
 - 12 mēnešus: zinātne sabiedrībā un sociālekonomikas un humanitāro zinātņu nozarēs

Publikāciju deponēšana

Kas jādeponē?

- Zinātniski recenzēta raksta gala versija
- Zinātniski recenzēta raksta gala versija, kas pieņemta publicēšanai žurnālā (post-printa versija)

Kur jādeponē?

- Instucionālajā vai nozares repozitārijā vai OpenAIRE repozitārijā

Kad jādeponē?

- Pēc raksta publicēšanas 6 vai 12 mēnešu laikā atkarībā no publikācijas nozares

Eiropas Pētniecības padomes Open Access vadlīnijas

Eiropas Pētniecības padomes (EPP) Open Access vadlīnijas

- Pieņemtas 2007. gada decembrī
- Vadlīnijas nosaka, ka visas recenzētās publikācijas, kas veidotas EPP pētniecības projektu ietvaros, jādeponē atbilstošā institucionālajā vai nozares repositārijā un jānodrošina to brīvpieeja pēc iespējas ātrāk (6 mēnešu laikā)
- Vadlīnijas pieejamas Eiropas Pētniecības padomes tīmekļa vietnē:

http://erc.europa.eu/pdf/ScC_Guidelines_Open_Access_revised_Dec07_FINAL.pdf

Autortiesību jautājumi

Autortiesību jautājumi

- Pirms publicēšanas autors izmanto un aizpilda “Publicēšanas līguma pielikumu” un pavadvēstuli.

Vēstules paraugi pieejami OpenAIRE tīmekļa vietnē: <http://www.openaire.eu/en/open-access/ec-pilot-info/fp7-pilot/how-to-comply/ec-resources.html>

Publicēšanas līgums un pavadvēstule

(Publisher's contact details):

.....
.....
.....

(Place and date):

.....

Dear Sir/Madam,

I am contacting you concerning the following article to be published by your publishing house for which I am the corresponding author:

Title: _____

Corresponding Author: _____

Journal: _____

The research underlying this article [is being] [has been] co-funded by the 7th Framework Programme (FP7) (<http://cordis.europa.eu/fp7>) of the European Commission, and more specifically under one of the programmes covered by the Open Access Pilot in FP7 (http://ec.europa.eu/research/science-society/open_access). Under this pilot, articles are to be deposited in an electronic repository upon publication and are to be made open access, either immediately if the article is published open access by the publisher, or after an embargo period of 6 or 12 months depending on the area of research. The wider goal of this pilot is to improve access to the results of publicly funded research.

In order to comply with the policy of the European Commission, I wish to opt for an addendum to the publication agreement. I am attaching this document for your consideration and signature.

I look forward to your reply, and thank you for your support and collaboration on this matter.

Sincerely yours,

(Name and signature of corresponding author)

Enclosures:

- Signed publication agreement

- Signed addendum to the publication agreement for signature by publisher

Addendum to Publication Agreement

1. This Addendum modifies and supplements the attached Publication Agreement concerning the following article:

Title: _____

Journal: _____

2. The parties to the Publication Agreement are:

Corresponding author: _____

Publisher: _____

3. The parties agree that wherever there is any conflict between this Addendum and the Publication Agreement, the provisions of this Addendum are paramount and the Publication Agreement shall be construed accordingly.

4. Notwithstanding any terms in the Publication Agreement to the contrary, the author retains the following rights:

- to deposit an electronic copy of the published version (if permitted by the publication agreement) or the final manuscript (after peer review) accepted for publication in an institutional and/or subject-based repository at the moment of publication.
- to provide free of charge access to this electronic copy to anyone through this repository:
 - o immediately if the scientific publication is published "open access", i.e. if an electronic version is also available free of charge via the publisher, or
 - o within [6] [12]¹ months of publication.

5. For record keeping purposes, the author requests that the publisher sign a copy of this Addendum and return it to the author. However, if the publisher publishes the article in the journal or in any other form without signing a copy of this Addendum, such publication manifests the publisher's assent to the terms of this Addendum.

AUTHOR	PUBLISHER
_____	_____
(corresponding author on behalf of all authors)	_____
_____	_____
Date	Date

¹ Choose 6 months for publications resulting from projects in the thematic areas "Health", "Energy", "Environment (including Climate Change)", and "Information & communication technologies" (Challenge 2) and the activity "Research infrastructures" (e-infrastructure). Choose 12 months for publications resulting from projects in the thematic area "Socio-economic Science and the Humanities" and the activity "Science in Society". The number of months selected should be identical to the number of months found in the relevant 7th Framework Programme Grant Agreement (see Special Clause 39).

Projekta OpenAIRE infrastruktūra

OpenAIRE infrastruktūra

- Veidota uz Eiropas OA repositāriju tīkla pamata (DRIVER)
- Piedāvā publikāciju deponēšanas iespējas
 - Deponē vienreiz
 - OpenAIRE vāc informāciju no repositārijiem, kas savietojami ar OpenAIRE un DRIVER vadlīnijām
 - OpenAIRE repositārijs
- pieejams portāls, kurā deponēt un meklēt OA publikācijas

OpenAIRE infrastruktūra

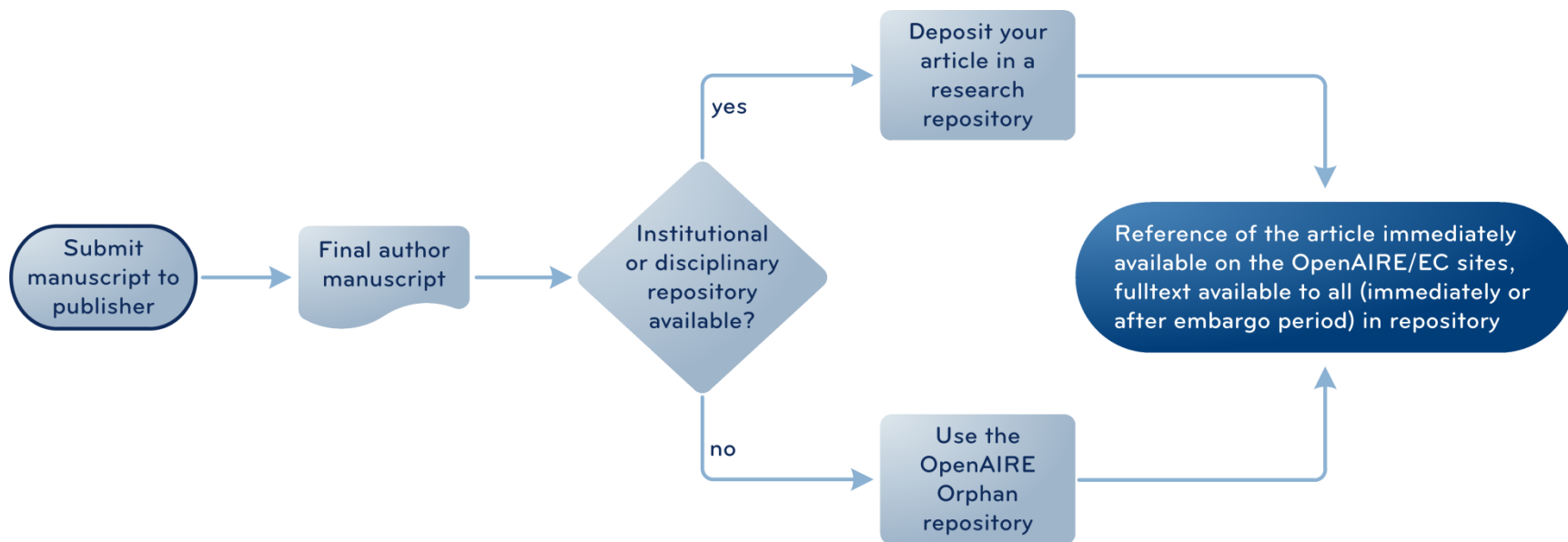
- Open Access rīki un vadlīnijas (toolkits, guidelines) pētniekiem, institūcijām, repositāriju veidotājiem
- Piekļuve zinātniskajām publikācijām (meklēšana, pārlūkošana)
- monitoringa rīki (Open Access dokumentu/deponēšanas statistika, 7. ietvara programmas Open Access publikāciju izmantošanas statistika)
- sadarbība ar citām infrastruktūram un projektiem (repositāriju kartes veidošana, OpenDOAR)

Publikāciju deponēšana

Deponēšanas shēma

Kā publicēt un deponēt

- Izvēlēties žurnālu, kurā publicēt pētniecisko rakstu
- Atrast atbilstošo Open Access repozitāriju
- Deponēt rakstu (publicēšanai akceptēto autora manuskriptu (versiju), t.i., raksta pēdējās versijas PDF failu, ko nodod izdevējiem pēc recenzēšanas)

Kā deponēt

- Ja repozitorijs ir savietojams ar OpenAire (veidots atbilstoši OpenAire un DRIVER vadlīnijām)
- Ja repozitorijs ir nesavietojams ar OpenAire
- Ja publikācija nav vēl publicēta repozitārijā

Paldies par uzmanību!

<http://www.openaire.eu/>